

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5429

Tarih : 14.05.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Ceylan Akça CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 14-5-2024	Esas No: 2/2157

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
14 Mayıs 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
14 Mayıs 2024
No: 1425326

GEREKÇE

Toplumsal ve ekonomik yaşama tam katılımın önünde bulunan süregelen bir engel haliyle yaşamak; sıklıkla fark edilmeyen ve ele alınmayan benzersiz zorluklar barındırır. Mevcut zihinsel, bedensel, duygusal durumun yarattığı tahrip fiziksel erişile-mezliğin, istihdama katılamamanın, sosyal damgalanmanın dahliyle katmerlenerek büyümektedir.

Engellilere yönelik ayrımcı söylem ve pratikler Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Engelliler Komisyonumuzun “Engelliler İçin Yeni Bir Yaşam Mümkün” başlıklı raporunda da ifade edildiği üzere; tarihsel, dinsel ve kültürel kökleri olan, eril, ırkçı, türcü ve cinsiyetçi yönleri barındıran, bedene ve cana ya da bir bütün olarak yaşam hakkına yönelik saldırıları içeren bir sistemdir ve tam da bu nedenle sosyo-politik konusudur. Ekonomik, sosyal ve hatta siyasal yaşama tam katılım ve insan onuruna yaraşır bir yaşam ile refah standardına erişmek için gerekli olan fırsat, altyapı ve kaynakların yaratılmasından oluşan sosyal içerme politikalarının gerekliliklerini yaratmayan sistemler mevcut düzenin taşıyıcı direkliğini yapar.

Bu bağlamda acil müdahaleyi gerektiren sorun alanların biri de; engelli aylıklarının ve evde engelli bakım aylıklarının halihazırda açlık ve yoksulluk sınırının çok altında oluşudur. Dahası Engelliler Konfederasyonu’nun da işaret ettiği üzere 2024 yılı için engelli aylıklarına ve evde engelli bakım aylıklarına yapılan zam oranı resmi enflasyon oranının dahi altında kalmıştır.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM) tarafından hazırlanan Mart 2024 dönemine ait “Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması”na göre açlık sınırının 16.646 TL ve yoksulluk sınırının 57.578 TL olduğu tarihin en yakıcı ekonomik krizinin yaşandığı bir dönemde, engel oranlarına göre verilen 2.797 TL olan engelli aylığının, 7.608 TL olan engelli bakım aylığının ve son olarak 3.504 TL olan yaşlı aylığının reel ekonomik yaşamda bir karşılığı yoktur.

Tüm yurttaşların temel hizmet ve fırsatlara erişimini sağlamak, sağlık hizmetleri ve sübvansiyonlu barınma olanaklarını geliştirmek, bireyleri insan onuruna yaraşır bir yaşam ile refah standardına taşıyacak mali programlar geliştirmek; yukarıda anılan rakamlarla fitre-zekat-sadaka görünümlü hayırseverlik işi değildir, aksine devletin ciddiyetle yaklaşması gerektiği asli görev ve sorumluluğudur.

Açlık sınırının dahi oldukça altında olan engelli aylığının, evde engelli bakım aylığının ve yaşlı aylığının minimum asgari ücret olarak tayin edilmesi amacıyla söz konusu “2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” hazırlanmıştır.

2828 SAYILI SOSYAL HİZMETLER KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1 – 24/05/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanun’un 7 inci ek maddesi 1 ve 2 inci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“%40 ve üzeri engellilik raporu olan tüm engellilere asgari ücretin altında olmayacak şekilde engelli aylığı bağlanır ayrıca resmî veya özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti ya da sosyal yardım yapılmak suretiyle evde bakımına destek verilmesi sağlanır.

Bakıma ihtiyacı olan engellilere özel bakım merkezlerinde sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak belirlenecek kişi başına aylık bakım ücreti tutarı, asgari ücretin altında olmayacak şekilde engelli bireyin kendi gelirler toplamı esas alınarak aylık olarak yapılır.”

Madde 2 – 1/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun’un 1 inci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık/aylık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından ihtiyaç sahibi olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş vatandaşlara ihtiyaç sahipliği hâli devam ettiği müddetçe asgari ücret tutarında aylık bağlanır.”

Madde 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.